

Högtiden i Profetens ﷺ vägledning

Högtiden är ett av religionens uttryck och ett av dess ärade kännetecken. Människors själar är av naturen skapade med kärlek till högtider och glädje över dem. Profetens ﷺ sunna har fastställt de två högtidernas laglighet – Eid al-Fitr och Eid al-Adha. Anas (må Allah vara nöjd med honom) berättade:

"Profeten ﷺ kom till Medina och invånarna hade två dagar då de lekte och firade. Han sade: 'Allah den Upphöjde har ersatt dem åt er med något bättre: Eid al-Fitr och Eid al-Adha.'"

Återberättat av Abu Dawud.

Högtidsdagen i profethusets hem

En strålande dag i det profetiska Medina, en högtidsmorgon – det profetiska hemmet och dess omgivning vittnade om högtidsfirande, allt inför Allahs sändebuds ﷺ ögon och med hans vetskap. Aisha, de troendes moder (må Allah vara nöjd med henne), berättade:

"Allahs sändebud ﷺ kom in till mig medan två unga flickor sjöng

sånger om Bu'ath-dagen. Han lade sig ned på sängen och vände bort ansiktet. Sedan kom Abu Bakr in och tillrättavisade mig och sade: 'Djävulens pipande hos Profeten ﷺ!' Då vände sig Allahs sändebud ﷺ mot honom och sade: 'Låt dem vara.' Och när han var ouppmärksam gav jag dem ett tecken och de gick ut."
Återberättat av al-Bukhari. I en annan version: "O Abu Bakr, varje folk har sin högtid och detta är vår högtid." Och i Ahmads version: "För att judarna ska veta att det finns utrymme i vår religion. Jag har sänts med en ren och tillåtande (hanifiyya samha) religion."

Det är värt att påpeka att tillåtligheten av sång på högtidsdagen på det beskrivna sättet gäller unga flickor, och det är tillåtet med daff (trumma) men inte med andra musikinstrument. Det ska inte heller vara en vana som de ständigt utövar likt yrkessångerskor. Aisha (må Allah vara nöjd med henne) påpekade detta – som det framgår i Ibn Majas version – när hon sade: "De var inga sångerskor."

Hafidh al-Baghawi sade: "Bu'ath-dagen var en berömd dag med ett stort blodbad, då Aws segrade över Khazraj. Detta krig pågick i hundratjugo år tills islam kom. Flickornas sånger handlade om krig och tapperhet, vilket stärker religionens sak. Vad gäller sång som innehåller oanständigheter, nämnande av ärbart folk och öppet tal om det förkastliga – det är den förbjudna sången. Det vore otänkbart att något sådant skulle ske i hans ﷺ närvaro utan att han förkastade det."

Inte långt från det ärorika rummet pågick ett annat firande, som Aisha (må Allah vara nöjd med henne) berättade om som fortsättning på sin tidigare berättelse:

"Det var en högtidsdag då etiopierna spelade med sköldar av läder och spjut. Antingen bad jag Allahs sändebud ﷺ om det, eller så sade han själv: 'Vill du se på?' Jag svarade: 'Ja.' Då ställde han mig bakom sig med min kind mot hans kind, och han sade: 'Fortsätt, o Banu Arfida!' Tills jag blev trött. Han sade: 'Räcker det?' Jag svarade: 'Ja.' Han sade: 'Gå då.'" Återberättat av al-Bukhari.

De lärde har ur detta härlett följande:

- Att visa glädje under högtider genom att låta själen utvidgas och kroppen vila är ett av religionens kännetecken.
- Glädje och nöje under högtiden rättfärdigar inte att begå det förbjudna eller att försumma plikter. Detta antyds av Aishas (må Allah vara nöjd med henne) ord: *"Etiopierna lekte med sina spjut och Allahs sändebud ﷺ skyddade mig medan jag såg på"*, och förtydligas också av hennes beskrivning av de två flickorna som *"unga"* och att sång inte var en vana för dem.
- Bland Profetens ﷺ vägledning och karaktär hörde mildhet mot kvinnan och strävan att vinna hennes kärlek, ty hon är av naturen skapad med fina känslor och känslsamhet. Detta uppnås genom att tillgodose hennes naturliga önskningar och vanliga behov så länge de är tillåtna. Profeten ﷺ gav de mest lysande exemplen i detta avseende, och hans ärevördiga hem var fulla av välgörenhet, tillgivenhet och trohet mot hans hustrur, de troendes mödrar (må Allah vara nöjd med dem alla).

Högtidernas etik och regler

Badning och prydnad för högtiden har återberättats från ett antal av de tidiga fromma (salaf), bland sahabierna och de som kom efter dem, i efterföljd av Profeten ﷺ. Ibn al-Qayyim sade: *"Han ﷺ bar sin vackraste klädsel till de båda högtiderna, och han hade en festdräkt som han bar till högtiderna och fredagen."*

Mannen kliver ut i detta pryddade skick. Vad gäller kvinnorna, när de går ut till högtidsbönen och annat, ska de kliva ut på det sätt Profeten ﷺ tillät dem när de bevittnar bönen, som han sade: *"Hindra inte Allahs tjänarinnor från Allahs moskéer, men låt dem gå ut utan parfym."* Återberättat av Abu Dawud.

Ibn Hajar sade: *"Till parfym räknas också det som liknar den, ty orsaken till förbudet är att det väcker begärets drivkraft, såsom vackra kläder, synliga smycken, praktfull utsmyckning och likaså blandning med männen."*

Takbir under Eid al-Fitr är rekommenderat från högtidsnattens ingång tills bönen förrättas. Det är bekräftat att han ﷺ brukade gå ut på Eid al-Fitr-dagen och uttala takbir tills han kom till böneplatsen, och tills han avslutat bönen, varefter han upphörde med takbiren.

Hafidh al-Baghawi sade: "Av sunna är att visa takbir högt under de två högtidsnätterna, vare sig man är hemma eller på resa, i sina hem, moskéer och marknadsplatser, och efter morgonvandringen längs vägen och vid böneplatsen, tills imamen anländer."

Att äta dadlar innan man ger sig av till bönen på Eid al-Fitr är rekommenderat i efterföljd av vår Profet ﷺ. Anas (må Allah vara nöjd med honom) berättade:

"Allahs sändebud ﷺ brukade inte ge sig av på Eid al-Fitr-dagen förrän han ätit några dadlar, och han åt dem i ett udda antal."
Återberättat av al-Bukhari.

Burayda (må Allah vara nöjd med henne) berättade:

"Profeten ﷺ brukade inte gå ut på Eid al-Fitr-dagen förrän han hade ätit, och på Offerdagens dag åt han inte förrän han kom tillbaka och åt av sitt offerdjur." Återberättat av at-Tirmidhi.

Att ta olika vägar till och från högtidsbönen är rekommenderat, enligt Jabirs (må Allah vara nöjd med honom) hadith:

"Profeten ﷺ brukade på högtidsdagen ta en annan väg tillbaka."
Återberättat av al-Bukhari.

Högtidsbönen har varken adhan eller iqama. Jabir ibn Samura (må Allah vara nöjd med honom) berättade:

"Jag förrättade de båda högtidsböner mer än en eller två gånger med Allahs sändebud ﷺ, utan adhan och utan iqama."
Återberättat av Muslim.

Det är bekräftat från Profetens ﷺ vägledning och liv att han var angelägen om högtidsbönen och aldrig lämnade den under någon högtid från det den föreskrevs tills han dog ﷺ. Bland tecknen på dess starka

rekommendation är att han ﷺ befallde även de ursäktade kvinnorna att delta. Umm Atiyya al-Ansariyya (må Allah vara nöjd med henne) berättade:

"Allahs sändebud ﷺ befallde oss att ta ut dem på Eid al-Fitr och Eid al-Adha: de unga ogifta kvinnorna, de menstruerande och de avskiljda. De menstruerande skulle hålla sig borta från bönen men bevittna det goda och muslimernas åkallan." Återberättat av al-Bukhari. I en annan version: "De håller sig borta från böneplatsen."

Shaykh al-Islam Ibn Taymiyya sade:

"Kvinnliga troendes bön i sina hem är bättre för dem än att bevittna fredagsbönen och de gemensamma bönerna - utom högtiden, ty Profeten ﷺ befallde dem att gå ut till den."

Att lyssna på predikan är rekommenderat för muslimen, på grund av det goda som finns i samlingen kring den, i åkallan, ihågkommelse av Allah och kännedom om högtidernas regler och etik.

Högtidshälsningar är något vackert och gott enligt Profetens ﷺ sahabiers praktik. Ibn Hajar nämnde i Fath al-Bari från Jubayr ibn Nufayr att han sade: "Allahs sändebuds ﷺ följeslagare brukade, när de möttes på högtidsdagen, säga till varandra: *'Taqqabal Allahu minna wa mink'* - 'Må Allah ta emot (det goda) från oss och från dig.'"

Högtiden i Profetens ﷺ liv är tillbedjan och andakt, ett uttryck för glädje över Allahs nåd och barmhärtighet, och en stor möjlighet till själarnas renhet och för att sprida glädje bland familj, barn och vänner. Den innebär inte att man frigör sig från plikter eller löser upp sig från moral och etik, utan det krävs disciplin och iakttagande av de ramar och den etik som Allahs sändebud ﷺ föreskrivit för oss.

